

LibSys - knihovní systém

Analýza projektu

Autor:

Petr Hejhal

Cvičící:

Ing. Ondřej Macek

Kontakt:

hejhape1@fel.cvut.cz

Projekt veden na:<https://github.com/czNesh/LibSys>

Datum	Změna
20. 10. 2012	Vytvoření dokumentu

Obsah

Úvod	3
Existující řešení	3
České knihovní systémy.....	3
Clavius.....	3
Clavius REKS.....	4
Advanced Rapid Library	4
Zahraniční knihovní systémy	5
BIBIS.....	5
ADVANCE	5
T-Series (dříve TinLib)	6
Porovnání existujících knihovních systémů.....	6

Úvod

V současné době můžeme v každém větším městě či vesnici narazit na knihovnu. Menší knihovny si pro evidenci knih, uživatelů a výpůjček vedou jen ručně psanou dokumentaci, která je pro jejich účel dostačující, ovšem toto se již netýká větších knihoven, kde počet vedených dat je v mnohem větším objemu. Pro takto rozsáhlé knihovny je nutnost využití některého z komplexních programů zvaných knihovní systémy.

Tyto systémy si kladou za úkol především zjednodušit evidenci dat a zefektivnit fungování celé knihovny.

Existující řešení

Na českém i zahraničním trhu můžeme najít hned několik knihovních systémů. Některé, méně dokonalé systémy, jsou poskytovány zcela zdarma ovšem za lepší, více rozsáhlejší, systém si bude muset uživatel zaplatit. Uvedu zde příklady některých současně používaných knihovních systémů.

<http://www.librarytechnology.org/>

České knihovní systémy

Z českých knihovních systémů jsem vybral dva zástupce od firmy LANius a jeden produkt od firmy COSMOTRON.

Clavius

Komplexní knihovní systém vytvořený formou LANius. Systém je tvořený tak, aby neobsahoval žádné nadbytečné či nevyužívané části, jež pouze zhoršují přehlednost a orientaci. V současné době se s tímto systémem můžeme setkat v okresní knihovně v Táboře, kde byl systém v úzkém kontaktu testován a vyvíjen. Systém implementuje následující moduly:

- Akvizice
- Katalogizace
- Evidence periodik
- Audiovizuální média (AV)
- Modul vyhledávání (OPAC)
- WWW katalog
- Výpůjční protokol
- Dětský ONLINE katalog
- Dispečink studovny
- Revize fondu
- Sdílená katalogizace
- Výměnné soubory
- EMVS (e-mailování)
- Z39.50 klient a server

<http://www.lanius.cz/>

Clavius REKS

Další z knihovních systémů z dílen firmy LANius. Jedná se o speciální odnož již zmíněného programu [Clavius](#). Systém se ovšem nezaměřuje pouze na jednu jedinou knihovnu ale na všechny knihovny v celém regionu. Evidence se vede na jednom regionálním datovém centru - knihovně, která iniciuje automatizaci i u ostatních knihoven v regionu. Jedná se tak o zcentralizování všech knihoven v regionu. Implementované moduly vycházejí ze systému Clavius.

<http://www.lanius.cz/>

Advanced Rapid Library

Systém vytvořený formou Cosmotron. Využívá architekturu klient-server a je implementován nad aplikačně-databázovým systémem Caché od firmy InterSystems. Caché v sobě přináší výbornou integraci relační, vícerozměrné i objektové technologie. Ve výsledku to systému poskytuje velmi vysoký výkon, rychlost a bezpečnost.

Systém plně podporuje uživatelské prostředí ve třech jazycích: čeština, slovenština, angličtina.

Hlavní výhodou tohoto systému je výborný indexový algoritmus, který je velmi rychlý a efektivní i pro knihovny s rozsáhlým knižním fondem. Systém implementuje následující moduly:

- Katalogizace a authority
- Akvizice
- Seriály
- Výpůjčky
- MVS
- On-line katalog IPAC
- IPAC pro mobilní telefony
- Inventarizace
- ContentServer - připojení digitálních objektů
- ImageServer - připojení náhledů (obrázků)
- Statistiky
- EPCA - ČR
- EPCA - SR, EUCA
- Regionální funkce
- Evidence a rezervace zařízení
- Pobočkový systém
- RFID
- Bibliobox
- Barcode

<http://www.cosmotron.cz/produkty/arl>

<http://www.intersystems.cz/cache/index.html>

Zahraniční knihovní systémy

Ze zahraničních knihovních systémů jsem vybral také tři zástupce.

BIBIS

Modulární knihovní systém od holandské firmy SQUARE B.V. Jedná se především o produkt pro menší knihovny. Veškeré potřebné prostředí pro spuštění tohoto systému si musejí knihovny zajistit samy. Implementuje následující moduly:

- Katalog
- Správa objednávek
- Modul oznámení
- Výpůjční proces
- Periodika správa a oběh
- Konfigurace Bibis LMS

<http://www.squareis.com/loader.php/-eqX6-/en/00001/content/00002/00005/00005/>

ADVANCE

Plně integrovaný systém pro knihovny menšího či středního rozsahu jako jsou univerzitní či fakultní knihovny. Program je psaný v programovacím jazyku BASIC. Je velmi flexibilní a přizpůsobivý (rozsáhlá nastavení). Implementuje následující moduly:

- Akvizice
- Katalogizace
- Inventarizace
- Děti OPAC
- Rezervace médií
- OPAC s webovým rozhraním
- Seriály
- Z39.50 server a klient rozhraní
- Správa přístupů
- Auto-Aktualizace klientského softwaru
- Databáze obohacení (Cover Obrázky, Obsah, atd.)
- E-mailové oznámení
- Rozhraní na knižních prodejců
- Rozhraní pro OCLC
- Rozhraní pro seriály distributorům
- Výpůjční proces s plnými možnostmi vyhledávání
- PC Rezervace - Web
- PC Rezervace - Klientská
- Tisk řízení nákladů
- Telefon oznámení, obnova, rezervace
- Vlink OpenURL Portal Solution

http://www.library.extensity.com/page/upadvance_LIB.html

T-Series (dříve TinLib)

Moderní, objektově orientovaný systém třetí generace využívající relační databázi. Systém je velmi rychlý. Uživatel má možnost rychlejší navigace vzhledem k provázanosti entit (z velké části automatické provázanosti). Systém se může pochlubit i vysokou spolehlivostí a vytržlostí, dnes je mu bezmála 10 let. Implementuje následující moduly:

- Správa systému
- Konverze
- Správa seriálů
- Akvizice
- Z39.50 server
- Výpůjční protokol
- TinWeb
- OPAC
- Z39.50 klient

<http://www.eosintl.com/>

Distributorem pro českou republiku je Univerzita Karlova v Praze

<http://tseries.cuni.cz/>

Porovnání zmíněných systémů (platforma, cena)

Systém	Cena*	Platforma
Clavius	185 400,00 Kč	Windows
Clavius REKS	Viz tabulka č.2	Windows
Advanced Rapid Library	O informaci požádáno emailem	Windows
BIBIS	Zatím nedostupné	Windows
ADVANCE	Zatím nedostupné	Zatím nedostupné
T-Series	O informaci požádáno emailem	Windows

Tabulka č.1 – porovnání systémů z hlediska ceny a platformy

Položka ceníku	do 5 000 sv.	do 10 000 sv.	do 20 000 sv.	do 50 000 sv.
Clavius REKS 1. - 10. licence	13 000 Kč	20 000 Kč	26 000 Kč	52 000 Kč
Clavius REKS 11. - 30. licence	10 000 Kč	15 000 Kč	20 000 Kč	40 000 Kč
Clavius REKS 31. licence a další	8 000 Kč	12 000 Kč	16 000 Kč	32 000 Kč

Tabulka č.2 – Ceny systému Clavis REKS v závislosti na počtu svazků a počtu licencí